

nso prijavili svojih slučajev s potrebnimi podatki potom okrajnih učiteljskih društev poverjenstvu.

— **Z ozirom na zadnjo našo vest o Novomeškem učiteljskem društvu** smo prejeli obvestilo da je Novomeško učiteljsko društvo sprejelo na svojem zadnjem zborovanju s 57 proti 5 glasovom sledeči predlog: Deklaracija je za nas nepotrebna, pač pa zahtevamo, da se člen 2. pravil UJU strogo izvaša.

— **Velečeni gospod urednik!** Čudno se mi zdi, da ni objavljenega sklepa našega društva z dne 4. maja 1926, da v načelu sprejemamo Deklaracijo. — **Savinjsko učiteljsko društvo za Vranski okraj.** — Zdolšek, t. č. preds.

— **Pov. UJU — Ljubljana** je stavilo izvršnemu Odboru UJU v Beogradu predlog, naj se vrši letošnja Glavna skupščina UJU v Beogradu.

— **Šef kabineta ministra prosvete v Beogradu** je postal slovenskemu učitelstvu dobro znani in naklonjeni g. Ivo P. Jovanović, ki je svoječasno že zavzemal to mesto.

— **Za stanovsko edinstvo.** Učiteljsko društvo za marenberški okraj je na običnem zboru dne 13. marca 1926 v Vuhredu soglasno sprejelo deklaracijo s sledečo resolucijo: »Pristajamo v celoti in brez pridržka na vsebino deklaracije, ker predstavlja samo logične posledice izražene o naših zahtevah, kakor tudi § 2. pravil UJU, da združni UJU kot edina od nas priznana stanovska organizacija vse učitelstvo cele države. Pristavljamo na obenem da podrobna ugotovitve teh konsekvenc v deklaraciji ni potrebna za naše društvo, ne za druga društva in posamezne člane, ki so že doslej pravilno poimenovali namen in naloge organizacije, ampak za nasprotnike našega pokreta, ki bi jim iz umevnih razlogov bilo ljubše ako bi podrobno ne poudarjali stanovskega edinstva kot temeljnega načela.«

— **Minister prosvete Miša Trifunović** je odredil, da ostane znesek 300.000 Din ki ga je izročil bivši minister prosvete g. Svetozar Prbišević iz državne »Zbirke šolskih knjižnic Pov. UJU — Zagreb last istega in da se ne izvede zahteva bivšega ministra prosvete gosp. Radića, ki je zahteval vrnitev tega zneska.

— **Zagovor na polasilo v »Učt. Tov.«** števil. 16. — 1926. Slušatelje višje pedagoške šole smatram tudi jaz za ljudi z resnim stremiljenjem, čim več koristiti našemu narodu. Zato na bi nikoli ne pričakoval od njih takih člankov, v katerih sami sebe povzdigujejo in tako neokusno hvalijo, da druge napadajo. Jaz in moji tovariši (ce) smo bili od slušateljev višje pedagoške šole v Zagrebu napadeni. Braniti sebe in tovariše imam pravico in te mi ne more niti tovarišca slušateljica zabraniti. Zato je, po mojih pojmi, cem. tovarišica, napad — gotovo večje maščevanje nego obramba. Jugoslovanski narod ne potrebuje ljudi ki se opnašajo s šolo in množino študija, ampak ljudi pravega znanja in živega dela. Zato vidite, g. tovarišica, da nisem v zmoti in da premišljeno odgovarjam. Tovariši slušatelji (ce) višje pedagoške šole nameravajo postati meščanskošolski učitelji, zato bi bilo v njih interesu, da bi iskali tovariških vezi z meščanskošolskimi učitelji: in tedaj bi se marsikateri nočem razbistril, ker je poznanje in znanje bistri pojme. Deviza pa nam bodi: Opravljajmo vse svoje dolžnosti in naše delo, kajterega se mi zavedajmo, naj ceni narod. — **Ant. Fakin,** strokovni učitelj.

— **V izjavo odbora Mežiškega učiteljskega društva** se je vrnila nehuha pomota. Izostala je označba točke, ki bi morala biti sedma, tako da je bilo vseh točk 10 namesto 11.

— **Posnemanja vredno.** Kot prvi ustanovni član Društva za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani po novih pravilih s članarino 2500 Din je pristopilo okrajno učiteljsko društvo za kranjski okraj. Živela stanovska zavednost in požrtvovalnost Kranjčanov! Ostala društva, posnemajte!

Jos. Kobal, blaginik.

— **»Zvonček«** 8. številko smo razposlali danes našim mladim čitateljem. Vsebinska te številke je pestra, tako da bo prišel vsak na svoj račun. Na čelu spisov najdemo Garglovo odo, zloženo na mesto »Idrija«. Prihujbeni pisatelj Vandrota nadaljuje svoj spis »Koclieva osvešča«. Znani stric Pavle nadaljuje svoje »Izprehode po Beogradu« in tudi neosvobodeni brat je dodal nadaljevanje svojemu spisu »Domovina vedno mislim

nate«. Mišne pesmice prinaša tudi ta številka, tako »Utrinke« od Sava Rada Mirt. Fran Rojčev »Božo in Marija« in Ločniškarjevo »Pomladanska«. Poleg tega prinašamo v tej številki spis tov. Moderndorferja »Naš novi dom v Mežici«. Prepričani smo, da bo ta spis zanimal tako mlade in ostale čitatele, ker je opremljen s slikami na modernejše šolske stavbe ki bo res ponos Slovenije. Kot dodatek vsebuje tudi ta številka oddelek »Pouk in zabava« ter »Kotiček Doropoliskega«. Prijatelji »Zvončka«, sezite pridno na tej številki!

— **Članski izkazi in kataster šol.** Ker je izključeno da bi moglo poverjenstvo točno poslovati ako rima potrebnih podatkov prosimo, da nam okrajna učiteljska društva za ljubljansko okolico, Kranj in Maribor z bližnjo okolico vendar že enkrat predložijo članske izkaze. Izpolnjenega katastra šol na nam niso vrnila še sledeča društva: kranjsko, krško, dolnielendavsko, logaško, ljubljansko, mariborsko, marenberško, novomeško, radovljiško in šostanjsko. Prosimo leno da storite brez odloga svojo dolžnost!

Poverjenstvo UJU — Ljubljana.

— **Na prodaj** je nov mikroskop za ceno 150 Din. — Vprašanja na Tvornico učil

— **»Zbori«** Mesečna revija za novo zborovsko glasbo z glasbeno-književno prilogo (vsak drugi mesec). Urejuje Zorko Prelovec, izdala društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Izšla je tretja in četrta številka ki prinaša dva moška zbora skladatelja Martina Železnika. Vsebinska glasbeno-književna priloga: H. Svetel: A capella ali ne? Prof. Pavel Kozina: Izgovarjava soglasnika »I«. Emil Adamič: Prirediteljem koncertov v premišljevanje Dvoje nemoralnih aktov. Naši skladatelji. Dopisi. Pevska društva. — Opera in koncertna kronika. Iz glasbenega sveta. Listnica uredništva. Uprava »Zborov« nam javlja, da je ustavila pošiljanje lista vsem dose-danim naročnikom, ki kljub ponovnim prošnjam še niso poravnali naročnine za leto 1926. Ako zadostite svoji dolžnosti, bodo dobivali list naprej. — »Zbori« se zbog svoje lepe vsebine sami priporočajo.

— **»Nacrti za Muški ručni rad u I. i II. razredu osnovnih škola«.** Priredil Marjan Markovac, učitelj državne muške gradanske šole. — 12 listov sa 70 nacrtov. — Knjižnica učiteljskega društva »Jedinstvo« za »rad Zagreb i okolico, Zagreb 1926. Tiskom Hrvatskog štamparskega zavoda d. d. podružnice u Osijeku. — Ti nacrti so popolnoma prilagojeni učenemu nacrtu v Osnovni nastavi br. 17.823, s katerim je uvedeno deško ročno delo v I in II. razredu osnovne šole in obsegajo: polaganje nalič, orepletanje s papirnatimi trakovi, gubanje, izrezovanje lepljene iz raznobarvnega papirja, izdelovanje raznih predmetov iz papirja (zastavice, vetrnice itd.) in na primitivnejši iz lesa. — Slike so zelo jasne, smotno urejene in vsakomur umilive, posebno ker jim je pridejano tudi kratko poasnje. Izbrane so namarkantnejše primere iz rokotvornega pouka za prva dva razreda, ki so najboljše navodilo za izvršitev izdelkov ter tudi docela ustrezajo potrebi učitelstva. Zato nacrti tembol priporočamo zlasti ker je knjižica med prvimi te stroke, ki nam jih itak skoraj popolnoma manjkata. Naročajo se lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani.

— **Tovariši maturanti 1911** slovenskega moškega učiteljskega v Gorici! Letos poteka 15. leto izza mature. Ali ne bi kazalo, da se letos ob priliki delegacijskega zborovanja snidemo in mi v Kranju ali Ljubljani? Tozadevne nasvete, predloge in želje poročajte mi da se snidemo no želi. Zdravo! Julij Mayer, šolski upravitelj, Dob pri Domžalah.

— **Probudin izlet preko Nemčije v Belgijo in Anglijo.** Na različna vprašanja glede izleta Probude o velikih počitnicah naznanjamo, da priredi društvo okrog 18. julia tritedensko poučno potovanje preko Salzburga, Münchena, Strassburga, Luxemburga, Bruselja, Ostenda in London in se vrne preko Southamptona v Hamburg, Berlin, Dresden, Praha, Wien v Ljubljano. Natančne informacije se bodo interesentom doposlale okrog 1. maja t. l. Prijave sprejema Probuda Gospodarski odsek, Ljubljana, Presliva cesta 13/II.

— **Članom učiteljskega društva za srez Litija** ki še niso zadostili svoji organizacijski dolžnosti, sporočam, da pre-

nehaio biti v maju člani UJU ter jim bodo s tem tudi ustavljeni listi Mesečna članarina 12 Din s prispevkom za konvikt na 20 Din naj se nakazuje redno vnaprej ne nazai, ker moram tudi jaz redno nakazovati članarino glavni blagajni UJU v Ljubljani. Enake pravice — enake dolžnosti. — **Blaginik.**

— **»Narodna Enciklopedija«** ki jo izdaje Bibliografski zavod v Zagrebu, Gunduličeva ulica 29, je zaključila že prvo knjigo. Stalni naročniki so prejeli okusne originalne platnice po znižani ceni. Izšel je pa že tudi 9. zvezek, ki obsega črke »I« in »J«. To veliko delo je potrebno vsaki šoli da lahko pregleda učitelstvo to, kar je našega jugoslovenskega in uporabi to tudi pri pouku, za spoznavanje naše domovine, naše zgodovine, kulture itd. s čimer se na pozitivne pospešuje in utrjuje naše narodno in državno edinstvo.

— **Poziv.** Tovariše maturante državne učiteljske v Ljubljani iz leta 1876, namrošam, da mi naznanijo naslov svojega bivališča ter želijo časa in kraja slovesnega obhajanja petdesetletnice mature. — Leop. Punčuh okrajni šolski nadzornik v pok. v Dolenjem Logatcu.

— **»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«** Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošilje vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi; ne bo Vam žal!

Naša gospodarska organizacija.

— **»Učiteljska Samopomoč.«** V teh dneh je razposlala društvena uprava vsem članom položnice za 112. (Ivan Štukelj, Frankolovo), 113. (Anton Javoršek, Ljubljana) in 114. smrtni slučaj (Sjavo Jakopc, Senovo) z zneskom 15,50 Din, za poročene 30,50 Din. Te zneske nakažite takoi, da ne pozabite ali ne izgubite položnic! Posebno prosimo vse člane-zamudnike, ki so prejeli opomine (okrog 60), da ne odlašajo s poravnavanji, zaostanki so vedno večji in težje jih je poravnati. Nadejamo se, da bo 1. maj rešil vse ugodno.

— **Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani.** Redno članarino v aprilu so plačale sledeče šole: Brežiško-sevniški okraj: Blanca 20 Din; Črnomališki okraj: Dragatuš 30 Din, Petrovavaš 10 Din; Kamniški okraj: Komenda 60 Din, Nevle 20 Din, Tomo Petrovec 30 Din; ostali hitite! Kočevski okraj: Bosiljva Loka 10 Din, Fara pri Kočevju 60 Din, Grčarice 10 Din, Loški potok 50 Din, Oslnica 10 Din, Mozeli 20 Din, Ribnica deška 100 Din, Stara cerkev 50 Din, Svetli potok 10 Din, Štalcarji 20 Din, Turjak 10 Din; Kranjski okraj: Sv. Ana 10 Din, Bukovščica 40 Din, Cerklje 84 Din, Jezersko 20 Din; kje so ostale šole? Krški okraj: Bučka 22 Din, Škocjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din, Zameški 20 Din; Laški okraj: Gorenja Rečica 20 Din; Litijski okraj: Vel. Gaber 20 Din, Vače 20 Din; Ljubljana: I. deška osnovna 117,35 Din, Božo Račič 11 Din, II. deška osnovna šola 100 Din, III. deška osnovna šola 30 Din, Barje 50 Din, I. dekliška osnovna šola 110 Din, IV. dekliška osnovna 100 Din, pomožna 50 Din, gluho-nemnica 120 Din, mestni šolski svet 30 Din; Ljubljanska okolica: Borovnica 50 Din, Horjul 20 Din, Hrušica 60 Din, Moste 220 Din, Prešerje 10 Din, Sostro 20 Din, Šmartno pod Šmarno goro 50 Din, Zalog 50 Din, Želimlje 20 Din; Logaški okraj: Grahovo 30 Din, Igavas 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Planina 50 Din, Unec 40 Din, Novomeški okraj: Novo mesto deš. osn. 30 Din, Ovišje 30 Din. Tovariši in tovarišice! Spominjajte se sedaj ob 1. maju ponovno na svojo dolžnost in položite svoj obolus konviktu! Bodite dosledni in izvršite sklen Vašega društva za plačevanje redne članarine! Blaginiki okraj: učiteljskih društev! Posnemajte vraga Vašega tovariša, Loizeta Kolenca blaginika Litijskega učiteljskega društva ki neumorno zbira prispevke za konvikt od društvenih članov, da izvrši tako točno sklen društva glede plačevanja redne članarine konviktu. Ako zmore to eno društvo, zakaj bi tega ne storila ostala društva? Ne rakovo pot! Naprej, naprej, za Litijskim učiteljskim društvom!

V tekočem mesecu sem prejel tudi več znanih darov: Brežiško-sevniško učit. društvo je poslalo v spomin blagopokoinera tov. Blaža Tomica 500 Din, Belokranjsko učiteljsko društvo 165 Din, učitelstvo v Črnomlju 170 Din, tov. Štefančič iz Ribnice za ne-

imenovano tovarišico 30 Din, tov. Loize Hofbauer iz Trboveli je poslal 156 Din, ki so jih darovali tovariši (ce): Fran in Marija Lebar 36 Din, Rado Rainer, Miloš Roš, Jože Groznik, Loize in Justa Hofbauer, vsak po 24 Din; tovariši Ant. Germek z Ježice, Luka Jelenc iz Ljubljane in Ivan Šmaidek iz Št. Vida nad Ljubljano po 10 Din; udeleženci rokotvornega tečaja ob četrtkih po tov. St. Legatu 336 Din, vodstvo drž. založe šol, knjig in učil v Ljubljani 1000 Din. — Do konca aprila smo prejeli redne članarine in darov za konvikt 25.672 Din 35 para. Vztrajno naprej da dosežemo čim lepši uspeh! **Jos Kobal,** blaginik.

DRUŠTVO ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA KONVIKTA V LJUBLJANI.

(Dalje.)

Danes ob 31. letu društvenega obstoja smo se sešli, da pokažemo, kakšno je bilo naše delo doslej, kaj smo storili in česa nismo mogli v dobri 8 mesecev.

Pregledali smo arhiv. Našli smo dobre sadove učiteljev, na tudi trnje je bilo vmes. Toda brez težav ni zaslužene zmage, brez dela ne stvarjanja. Sejali smo v šestih sejah, katerih sta se udeležila vedno oba odbora: moralni in nadzorstveni. Nikdo se ni strašil potov ne lastnih stroškov.

Iz opravljenega zapisa je razvidno, da je bilo od 27. septembra 1925 na do 11. aprila 1926, v dobri 8 mesecev došlih in odposlanih 841 dopisov, kar znači velik promet v našem društvu.

Nova pravila je oblast potrdila in »Učit. Tovariš« objavil.

Da se bo na mojem konviktu čimprej zgradilo, je treba stalnega kapitala. Ta kapital na je obvezen pristop k Učit. konviktu z letno članarino 100 Din. Tu je vir, tu studenec, ki bo iz njega srebali konvikt svoje življenje. Brez obvezne članarine pa ne bo nikdar konvikta.

Vzklika je šostanjska resolucija o obvezni članarini. Poslali smo na vsa društva ljubljanske oblasti dopise in prošili nredsednike, naj priporočajo kar najgorečnejše obvezno članstvo, da bo s tem zraien naša matica. Še zadnje minute smo brzojavili na zboru oča društva, naj ne zablijo konvikta. Predsednik je osebno posetil mnoga društva in je s pošteno besedo ter z energičnim nastopom pripomogel k zmagi. In beseda je meso postala. Večina društev je sklenila da pristopijo k konviktu z redno članarino 100 Din do dovršitve zgradbe. Prednjačilo je kranjsko učiteljsko društvo.

Na žalost smo dobili dopis kozjanskega učiteljskega društva, ki pravi, da ne pristopijo ne k Konviktu ne k Domu toliko časa, da bo isti zraien. Ne vem ali je bilo društvo slabo informirano ali pa je učitelstvo tako malo zavedno, da noče koristiti sebi. Poslali smo jim dopis, da so vsled šostanske resolucije in sklen našega odbora moralno prisiljeni, da se ukloni večini. To velja tudi za druge.

Večina je sprejela obvezno članstvo in njihova dolžnost je, če ne pravna pa moralna, da plačuje vse učitelstvo članarino. In praksa? Ne vem, kaj je krivo, da se učitelstvo tako malo zaveda, ti, da je učitelstvo, da noče spoznati, da bo edino samo moglo zgraditi dom. Povsod delate: v telovadnih, pevskih, prosvetnih in gospodarskih društvih in morate plačevati članarino. Zakaj pa tega ne storite Konviktu in Udruženju. Tu pa je vsaka para odveč. Bodimo že enkrat sebi na bližji! V bedi pomagajmo najprej sebi, potem drugim. Če stradamo, seimo sebi kruh in delajmo zase ne za druge. Spoznajmo enkrat vendar, da smo učitelji, da se bomo dvignili z lastno pomočjo, da bomo zgradili konvikt z lastno silo. Ko plačujete, ne godrnjajte, ampak dajte od srca! Sai vendar gradimo dom sebi in vsemu učiteljskemu stanu v čast in korist.

Ker je društvo nenpolitično, smo poslali vabila k pristopu »Slomskovi zvezi« in »Društvu meščanskošolskih učiteljev«. Predlog je propadel. Slomškova zveza ne pristopi, ker bo gradila svoj dom; drugo društvo je tudi odklonilno odgovorilo. (Dalje prih.)